

22ns PREMIS eduCAC

Roses i Raps

INSTITUT LA GARROTXA
Categoria A . Educació Secundària Obligatòria

Context, justificació i temporització

El treball que presentem sha realitzat amb l'alumnat de 4t d'ESO durant el curs 23-24, concretament dins l'optativa de Música i Audiovisuals. Es tracta d'un grup de vint-i-tres alumnes amb interessos artístics i que participen en l'organització de diferents actes de l'institut com el Nadal, Sant Jordi, final de curs. ***Roses i Raps*** és un projecte que es presenta durant la celebració de Sant Jordi 2024.

El tema central del recital de Sant Jordi, sota el títol Intangible ,va ser les **xarxes socials** i l'impacte que tenen entre els joves. A partir d'aquest tema es reciten diversos textos, hi ha actuacions musicals, es projecta un curtmetratge i també els vídeoclips de Sant Jordi que és l'experiència que tot seguit us expliquem.

Durant els mesos previs a Sant Jordi aquest alumnat realitza un taller de rap amb els talleristes de **Versebrant**. A partir del tema proposat escriuen la lletra del rap i en fan la posterior gravació d'àudio. Paral·lelament, a classe, treballem el tema audiovisual dels vídeoclips. El resultat són 3 vídeos musicals a partir del mateix tema musical que porta per títol ***Jo, Jo, Jo, Ja, Ja, Ja*** fent referència a la importància de l'exhibició personal a les xarxes (**JO**) i a la immediatesa a l'hora de fer-ho (**JA**).

Així doncs mitjançant la creació d'una lletra de rap, la seva posterior gravació i la producció d'un videoclip ,l'alumnat ha pogut treballar de manera transversal aspectes com la **comunicació**, la **creativitat**, l'**esperit crític** i l'**ús responsable de les xarxes socials**. Aquest projecte té un durada de 2 mesos ; la gravació del vídeoclip el realitza l'alumnat en horari extraescolar.

Objectius d'aprenentatge

Els objectius d'aprenentatge que destaquem d'aquesta experiència són :

- Fomentar la reflexió crítica sobre l'ús i l'impacte de les xarxes socials entre els joves.
- Potenciar la **creativitat** i l'expressió escrita a través de la composició d'una lletra de rap.
- Desenvolupar habilitats comunicatives i d'**interpretació** musical.
- Conèixer i **experimentar** el procés de gravació musical professional.
- Explorar diferents tècniques i estils de **creació audiovisual** a través de la producció d'un videoclip.
- Treballar de manera col·laborativa, potenciant el **treball en equip** i el respecte per les idees dels companys/es.

Desenvolupament de l'activitat

El projecte s'ha estructurat en quatre fases principals :

1/. Creació de la lletra del rap

- Taller introductori sobre el rap com a gènere musical i eina de protesta/expressió.
- Reflexió sobre la dependència de les xarxes socials i com afecta la vida dels joves.
- Escripura col·laborativa de la lletra, seguint les estructures pròpies del rap.

Podem dir que el pes principal en aquesta etapa és sobretot del col·lectiu Versembrant. Tal com expliquen ells a la seva web *Versembrant és una escola popular itinerant; un projecte que pretén fomentar la consciència crítica del jovent, mitjançant l'art urbà i el hip hop. Els nostres tallers de rap aspiren a posar l'estètica al servei de la crítica, en un procés creatiu del qual els protagonistes no són els talleristes sinó aquells que creant i repensant el seu entorn s'autotransformen en el procés.*

Per tant la seva filosofia encaixa molt bé amb la idea d'aquest projecte i ja fa uns quants cursos que fem aquesta col·laboració. El rap és un gènere molt proper a l'alumnat i això fa que sigui molt motivador tot el procés.

2/Gravació professional del rap

Els companys de versembrant són els encarregats d'explicar tot el procés de gravació i edició d'audio que consisteixen en

- Sessions d'enregistrament amb l'assessorament dels professionals de VERSEMBLANT.
- Treball de dicció, ritme i expressió oral per adaptar-se a la base musical.

3/Producció del videoclip

Per produir el seu videoclip es fan 4 sessions de classe destinades a descobrir i apropar-nos més a aquest gènere audiovisual.

- Explicació dels diferents tipus de videoclips i presa de decisions sobre l'estil.
- Gravació lliure i creativa del videoclip amb la participació activa de l'alumnat.
- Edició i muntatge per obtenir el resultat final.

4/ Difusió dels vídeos

Tal i com hem dit, els vídeos es presenten durant el recital de Sant Jordi i també es fa difusió des de les xarxes de l'institut, una part que, òbviament, entusiasma els alumnes.

Roses i Raps es basa en una metodologia activa i participativa, on l'alumnat ha estat el protagonista del seu propi aprenentatge. S'ha posat especial atenció a l'aprenentatge basat en projectes, al treball cooperatiu i a l'aprenentatge basat en la pràctica real. I, evidentment a desenvolupar la competència de l'ús de les TIC i eines digitals

Avaluació

Per tal d'avaluar el projecte es realitza una rúbrica per per valorar la creació musical , la interpretació i expressió, la planificació i producció del videoclip, l'ús del llenguatge audiovisual i el treball i autonomia. També es fa una rúbrica de coavaluació per valorar sobretot el treball en equip.

Aquestes rúbriques estan destinades a comprovar si s'han adquirit correctament les competències treballades durant el projecte.

- **Competència artística i creativa:** Aplicació de llenguatges audiovisuals per expressar idees i emocions a través del videoclip.
- **Competència en comunicació visual:** Comprensió i ús dels codis visuals i audiovisuals per transmetre un missatge efectiu.
- **Competència digital:** Ús d'eines d'edició de vídeo i imatge per produir un videoclip.
- **Competència en pensament crític i social:** Reflexió sobre l'ús de les xarxes socials i el seu impacte en la societat.
- **Competència en treball en equip:** Coordinació i col·laboració en la creació i producció del videoclip.
- **Competència en escolta i anàlisi musical:** Identificació d'elements musicals propis del rap i aplicació en la pròpia creació.
- **Competència expressiva i comunicativa:** Capacitat d'interpretar un text musical amb intenció i emoció.

Un agraiment especial a Versembrant <https://versembrant.cat>

ROSES I RAPS VÍDEO 1

<https://www.youtube.com/watch?v=o1eGQc8Pbno>

ROSES I RAPS VÍDEO 2

<https://www.youtube.com/watch?v=7wvYf41QI9k>

ROSES I RAPS VÍDEO 3

<https://www.youtube.com/watch?v=qG0AL0LzEAU>

Érem animals lliures i ens van engabiar
Si el pastor es el sistema l'hem d'acomiar.
Estem farts de viure en aquest compàs
Anyorem els somriures, ha vessat el vas.

“Vine aquí, ves allà, fes això, així no es fa.”
La pressió d'aquesta vida m'està a punt de superar,
el gran pes a les espatlles que em posen els pares,
els professors de l'insti diuen que hi posi ganes.

Cada dia un nou post
vull que sigui molt famós
necessito postejar
si el que jo vull és guanyar

Pero jo visc com un esclau
Vull tenir aquell tick blau
el que vol tota la gent
que jo sigui molt potent

Igual jo no puc ser així
això m'ho dirà el destí
el que vull és disfrutar
pero no puc ni respirar

Treus maquillatge, filtres, càmeres
només queden sales, plenes d'aire
Construïm façanes amb l'inseguretat
Em miro però no em veig, ja no sóc de veritat.

Vull tornar enrere, no vull pressió
on agrada a algú no era obligació,
les xarxes socials ho han canviat tot
ja no sé que fer-hi, no hi ha solució

Pengen fotos a Instagram de gent passant fam
Rics que es pensen que amb això estan ajudant
Per uns quants likes estan ignorant
El valor dels seus gestos i el mal que fan

Tinc por de que pensaran
les meves cuixes no agradaran
M'estic deixant d'estimar
això s'ha d'acabar

Un altre comentari em destruirà
i més espines em clavarà
De la merda he de passar
i deixar-me de pressionar

Cada dia penso en que dirà la gent
però els seus pensaments no em deixen ser conscient
vaig caminant per la vida lentament
mentres que les vostres mirades em nublen la ment

Segueixo la corrent, lluitant per no ser diferent
Segueixo aquests patró, guiada per la por
Aprendré què és la llibertat, aprendré a no escoltar
el que no em fa bé, el que només em fa mal.

Les meves xarxes com un mirall trencat
tot el dia aspirant deformat la realitat.
Cul enfora panxa endins intentant sempre tocar
xarxa intangible que no em deixa respirar.

**Jo Ja
Jo Ja
estic fart
de tant callar**

**Jo Jo Jo
Ja Ja Ja
tinc ganes
d'alliberar**

**Jo Jo Jo Jo Jo
Ja Ja Ja Ja Ja
amb les ales
vull volar**

**Jo Jo Ja
Jo Jo Ja
ningú em
podrà parar**